

Achthuisen (en Langestraat) I.45a.

1. as tē titn en spæræwær zi:n bæ:næzə bāŋ
2. mæn mō:t istə blumə g:æ:ŋ gi:tə
3. te.gōwo.rdəλ spenəz əli:ən mar mīər mē:tməfɪn
4. sprɪt ɪswær wærək
5. ɔp tat sX: p kri:egəzə bəsXeməld bru:ət
6. də tæmərman ha:it en splentər ɪ:n zēn viŋər
7. də sX:ɪ:pər liktə zən lə:pən a:f
8. m di fəbrɪk ɛz nɛ:ks tē zi:n
9. kum hi:r mɛŋ kɛnt
10. bæ:s fi:r put:ʒəz bi:r əfjəblɪf | *pint onbekend | melk : en mæt = 1/2 liter*
11. brɪŋ ũ:ŋs twe: kilo krikɪ | krikɪs |
12. zə hæbə mɛtər va:ivə dri: li:tərz win y:Xədrũ:ŋkə
13. hi vɔ:u mē slæ: mæ:tə knɔpəl
14. ɪk hæ: zəŋ kne:jə gəzi:n
15. vastənæ:vən uwor ni fə:l mīər gəvi:r:t
16. ɪ bəm bli:j datək ni mɛ:tər mē:gəg:æ:m bən
17. ɪk hæ:t ni Xədə:ən u:ər ma:t - of : kamərɔ:t
18. wi ha:itət Xədə:n - di dær əŋkũ:mt
19. en spmækup - spɪ:nəwæp - mv. : spɪ:nəwæpɪ - ræ:Xsho:ət
20. pæt (*met klep, voor jongens*) - nma:st (*béret, vooral voor meisjes*) - kə:vəl (*voor oude vrouwtjes*) - bāŋ - k be vo gəŋ klaintjə vœrvæ:rt (*enkel in deze uitdrukking*) - əŋ w:a:i: - en rəwkā:nt (*stuk gras lager dan 't land langs krekken of slooten*) - padestu:l - of : dyvəlzbru:ət (*enkel R.-K.*) - en hæ:rX - en ha:in (*afsluiting van hout of beton of draad*) - en kɪ:kər - vɪmdər - 'katylə (*kleine witte vlindertjes*)
21. di vænt - of : di kærəl di de:tə hɪələ wæ:rlt fæXtə - of : mæ:ktə də hɪələ wæ:rlt ant fæXtə
22. ɪk sal jə kræ:ltj:əs Xə:vi
23. əŋəldā:nt lɛ:t fə:l ə:uwə sXə:pən av:bre:kə
24. hi hæ:i fā:n zən le:vən əlɛz əm be:t Xat
25. g:e:və mē tw:e. brɪjei sti:ənə - brɪ:jer - də brɪ:ətstə
26. dat stambel:t stɛ:tə nimīər
27. di man ha:it en le:vən - nɛ:t əlz əŋ gru:ətən ɪ:ər
28. | ly:sifɛ:rs | m dən e:məl (R. K.) - he:məl (Pr.) | hɪz nɪjŋ gure. gəble:və |
29. də sXo:lkɪndərz bɛ:nə mɛtə mi:əstər næ zi:ə g:əwe:st
30. ɪkan tɛg ni kumə vɔr dədək Xəri:əd bən
31. də bi:əstn drɪŋkə græ:X 'li-zæ:tmɛ:l
32. hi kani Xən wærəkə - hi hæ:i pin ɪ:n zə ke:l
33. zæt əz en ste:l m də be:zəm
34. ne:j - mɛtə ke:g:əls wɔr:t. nime gəspø:lt
35. hɔ:i - kə əl twe kɪər næ jə gəru:pə
36. di pɛ:r ɪ:z ni rip - dər zɪt nɔg en wɪ:tə bɔ:ut m
37. zə bənə wæg nɛ tlant
38. zɛ:it əm ɪ:əst sən sɛəntn ɔp ɛ:ləpə mæ:kə
39. hi zalt nu:it fæ:rə brɪ:ŋɪ
40. zə ɪz də hæləft fan dər mælkwit
41. də man mu:t fɔ:r zən vraw upkumə
42. əz jə m də sXældə zwæmt ɪst Xəvæ:rlək
43. ɪjɛz ũnstrā:nt umdat ɪ stæ:rək ɪs
44. wɪlə mutə də hæləft hæ - en jy:lə də ā:ndərə hæləft
45. hæləptat bæ:t ɪz ɔplɪX:tə
46. ũ:nzə mæsələr ɪsu: væt əz əm brɪX
47. zə sprɪŋən umt fæ:rst - zə du:ntər um wi za:l wɪmə | wæ:tɪ |
48. di bu:mkwe:kər za:ltə ba:um mæ:ntə
49. du ɪ:əst - də blændən əs tu - of : ɪ:əstat ræ:m (*vensterroom*) əz dɪX:t
50. fʒəg:mtə ly:jə vu: də vru:gəkæ:rək - də hɔ:Xmɪs - tluf (*voor R. K.*) - də kærək (*voor Pr.*)
51. mbetsprɛ:i - kɪkərdrɪl - vœrspra:ji - y:tspra:ji - vœbra:ji - yfʒbra:ji - klæ:r mæ:kə (*eten*) - mɛst sprɑ:ji - bru:ət smæ:rə - en stɪk smæ:rə cf. 106
52. di vrɔ:uw hæ:ntər hæ:r læ:tə knɪ:pɪ
53. zən vɔ:dər hæ:itəm zɛz jæ:r laŋ nɛ sXo:læ:tə gæ:n
54. ɪk ha:gəzɛ:itəti ni sɔ læ:tə laŋst ət wæ:tər muz lɔ:pə
55. vələ væ:zə zi:jə hi:r ni fə:l
56. æ:rdə putə bənə ni fə:l wæ:rt | sti:mə putə | kə:lɛə putə (*inmaakpotten*) |
57. də sXitər - of : tXəwe:r (*broodpaal*) stæ:t m dən æ:rt
58. m.ær:t. ɪst nɔX tə kɔ:ut um tə balə
59. di kær:s Xɛ:ft en æ:ldər ɪXt ɛ:i
60. ɪ trɔk an tɔpæ:ərt sən stæ:ərt
61. tu kwamə jali hir ə:lə jæ:rə næ: də kær:rməs
62. də pɔ:tər zɛ:i dat ũ:ŋzə livə hɪər vɔlmæ:kt ɪs (R. K.) - də do:məni zɛ:itət Xɔt fɔlma:kt ɪs (*Protest.*)
63. jə zəg mē wæl ma jə wɔ:w ni 'mæ: mē prætə
64. də zwæ:lywt:ʒəs - of : zwæ:məlt:ʒəs Xæ:n ə:l trɔXkumə
65. gæjə vandæ:gə ni kæ:rtə
66. lɔstə zə 'ʒ:k Xræ:X kæ:s
67. zə mɔ:tər ɪs kəpɔt - hi lɛ:i stɪl - hi zɪt fast (*wagen in slijk*)
68. tɪz en w:æ:rmə dɔXəwe:st - tɪz en læ:kərn æ:vət | en |
69. da faintjə lɔ:pt ɔp səm blɔ:tə vutn | pu:ətɪ : plat |
70. dər ɪz en sXø:r - of : əm bʊrst m di kan
71. ɪk wɔw datə pust əm brɪ:v brɔXt
72. ɪk hæp:i:n ə mæn ha:r:t
73. kə mɛ Xɪm dwarzdrivərz umg:æn
74. næ. sXuftit spanəvə tɔpæ:rt for də niw:ə ka:r
75. ɪk æp ə:l kɔ:rts fan vɔ:r də mɪdɔX
76. də zɔ:n van də kɔ:nɪŋ ɪz ɔ:k suldɔ:t Xəwe:st
77. we:tjə gim piləbɔ:gəmə:kər tə wɔ:nə
78. di rɔ:zən hæ: laŋə dɔ:rnɪs
79. kXələ:ftər gm wɔrt fan
80. tkɪmt:jə waz du:ət ɪ:ər zət kunə læ:tə dɔ:pə
81. zən u:ərə - ɛn zən ũ:gə lɔ:pə
82. dər dɔXtərt:jə ɪz mɛt en karəfji næ:rəf bʊ:s Xəgum um bræmə tə pləkə
83. dər ɪz ɛ spɔrt fan di ladər
84. hi sXrɛəmdə ha:r:t
85. tɔlk sɔXt nɛks ā:ndərz daj gæ:ld ən rɪkɔdum - of : rɛ:ɪkɔdum (Pr.)
86. dər mũ:nt ɪz drɔ:X fan də dɔ:rst
87. di wæg ɪs krum - tɪz um dæ:rlaŋs
88. ɪkʊXt fɔ:r tkle:inə kɪmt en truməltjə

89. də buk əz du.ə Xægæ.n umdatn əŋ kust
i.ŋgəslikt hat
90. zən værsjə was kɔrt əŋ gut
91. m də sXædyw istlækərstə
92. ən jægər mu(t) Xu. kanən rɪ.Xtə
93. kik i:s næ. mən hut
94. kwe.t ni wæ dəkəm.u Xæn zukə
95. əŋ kəuwə kæ.lɔdər is Xu.t fo. tbi:r
96. ik mɔz əsəblu.drɪŋkə um tə vɔrstæ.rəkə
97. ik mujrəstfūr m də stal brɪŋr
98. məm brūr wa.z mu.rj
99. də mæləkbu:r mæ.kt əŋ gru.ətə tu:r
100. di 'kæ.rəmælək ɪz dən ən zy.r - sty:rt əm dər
mɛ.trɔX
101. mə zə.uwə di pɪt kænə vɔlə m ən y:r
102. nɔw di.s Xu.t əp səm pɑnt.rjɪs - səkɪ:r 1. *persoon*,
2. *werk*
103. hi kum nɔ:t əməny.tə læ.t
104. m ita.ljə bənə dər bærəŋn di vy:r ytwæ.rəpə
| spugə |
105. dərəvjə dæ.r əp tə da.uwə
106. tə bɔ:m hæ.zəstɔk fan də brɔXəvæ:rə
107. jə mət ũns fə.ln is kumə kɔ:rə
108. hi.rjɪs fan lə.vn gəkumə mət fe.l gæ.lt - of :
mɛ.t ən stræ:l (= *een hoop*) mupə (= *geld* (R. K.))
109. di dɔ:r is fam bəkənho.ut Xəmæ.kt
110. əŋ gətɔwdə vrɔw mut kænə nu:rj
111. kæp i:r gras Xəzɔ.it mɔ.r twas Xɪəŋ gu.t sɛ.t
112. də brɔ.uwər za.itat ət nɔX tə dy:r ɪz um tə
bɔ.uwən
113. bə.kə - ɪk bə.k - ju (R. K.) jɛi (Pr.) bakt - hi
bakt - bakti - wɪlə bəkə - ɪk bə.ktɪ - ju - of : jɛ.i
baktɪ - hi baktɪ - wɪlə baktən - wɪlə hæ gəbakə
114. be.rjɪ - ɪk be.rj - ju - of : jɛ.i be.ɪt - hi be.ɪt -
wɪlə be.rjɪ - be.rjə wɪ.lɪ - ɪk bo.j - kæp Xəbo.ji -
bo.jə hɔ.li - of : hɔ.lijɔ.k
115. tɪz əŋ klɛ.rɪnt.rjɪ mar ən fəɪnt.rjɪ
116. jə kan ɪr ɛ.rjɛrs krɪŋən əp tə mɑ.r.t
117. rjɛ.rɪ Xəzɛ.rɪtatən umə zal dɪ.r.ŋkɪ
118. də mɑ.ɪt sɛ.i dat hi gəlɪk hat
119. dər wɑ.rə vyf prɪzɪ
120. ũndər dɪjɛ.ɪk lɑ.gə (*liggen*) - lɑgən (*imperf.*)
vɔ.r.l ɛ.ɪkəls
121. tw.æ.tər zal gæŋ kɔ.kə - tko.kt al
122. thu.əjɪz nɔXru.n - tɪz nɔg mar pas Xəm.u.ɪt
123. mɑjənæ.zə mæ.kə zə mɛtɪn dɔ.rn van ən ə.ɪ.
124. da bo.rmpjə zaltər mujləkənə gru.rjɪ
125. də pɛstɔ.r (R. K.) - də do.məni (Pr.) hɑɪt Xu.jə wɪn
126. ũnz ɔ.wt hyz ɪz əfXəbrɔ.ɪnt
127. də mælək spɔ.ɪt ydən ə.lɔdər van də kuj
128. də kɔ.stər lu.rɪt | tw.ɛ. kry.sə |
129. də bɑrɪs fan də kry.r.wæ.gə - by.gə van tXəwɛ.X.t
130. də twe. dɔ.ɪtsɔrs kwɑ.mə nɛər bytə
131. sɛbən əm bŭ.ɪnt əm blɑ.uw gəslo.gə
132. də sɔp (R. K.) - də sɔ.us (Pr.) ɪz wɑ flɑ.uw
133. də snrəw lɛ.rɪt dɪk
134. tɪz ən ɪ.əw gɛlə.rjə dəkjə gɛzɪ.n ə
135. ni.wpɔ.rɪt wɔr nu ən hɪlə niwə stat
136. dun - ɪk dʊn.t - ju - of : jɛ.i dʊtət - hi dʊtət -
wɪlə dʊ.nət - jɔ.lə dʊ.nət - hɔ.li dʊ.nət - ɪk de.jət
- ju - of : jɛ.i de.jət - hi de.jət - wɪlə de.ɪjənət -
jɔ.lə de.ɪjənət - hɔ.li de.jənət - de.jɪktat -
de.rɪtɪt mar - de.rjən.zət mar
137. dɔ:pə - dɔ:pklɪ.ət | dɔ:r.pfŭ.ɪnt (R. K. - *Protest*.
kent het niet) | - də suldu.r.tən
138. dɔrsə - hi dɔrst - hi dɔrstə - hi hɛ.rɪt Xədɔ:st
139. br.ndə - ɪk br.nt - jɛi - of : ju br.nt - hi br.nt -
wɪlə br.ndə - jɪ.lə br.ndə - hɔ.li br.ndə - bɪntɪ -
bŭ.ɪntɪ - ɪk hæp Xəbŭ.ndɪ
140. *Locale landmaten* : ən mæet - mv. : gəmə.tə
= 300 ru.jə - ɛ ru.j = 16 m²
141. *Waternamen* : *Achthuizen* : də wɪ.əl - *Lange*-
straat : 'tfulkərak (*het Volkerak, buitenwater*)
- slyzhæ.vɪ (*haven*)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is də plæ.tə (Ooltjensplaat) - əXthyzə - lɑŋstræ.ɪt

De inwoners heeten əXtyzənæ.rs , lɑŋstræ.tənɛ.r.ərs

Een bijnaam is niet bekend.

Aantal inwoners op 31-12-30 : 697 (523 hooren onder Ooltjensplaat, 174 onder Den Bommel).

Voornaamste gezindten : R. K. (de meerderheid) en Ned. Herv. (nadere cijfers zijn niet bekend).

Taaltoestand. De voornaamste wijken in Achthuizen zijn tmo.ləpət - tla.fɪ (lesje) - də strɔp . Lange-straat heeft geen wijken.

Er bestaan geen locale verschillen.

De bevolking bestaat uit landarbeiders, enkele ambachtslieden, arbeiders van de conservenfabriek (in het najaar ongeveer 100, anders minder). Enkele Hollanders, enz. spreken beschaafd Nederlandsch ; de inheemsche bevolking spreekt alleen dialect.

Zegslieden. 1. Kampfens, Cor. ; 14 j.; hier geb. ; R. K. ; leerling van een Mulo-school, heeft steeds hier verbleven ; V. en M. van hier ; spreekt steeds zijn dialect.

2. Kloet, Mijntje ; 13 j.; hier geb. ; Protestansch ; leerlinge van een Mulo-school, heeft steeds hier verbleven ; V. en M. van hier ; spreekt steeds haar dialect.